

HØRINGSSVAR 15.09.23

Som regissør og tidligere elev ved Den Danske Filmskolen (1989-1993), var hjemkomsten til Norge som en lang ørkenvandring i møte med et generasjonsgap og et trangsynt støttesystem. Jeg har derfor med stor glede og interesse fulgt utviklingen av Den Norske Filmskolen i 25 år, og betrakter tilskuddet av talent til vår bransje som en aldri så liten revolusjon.

Min danske utdanning var konsekvens av en manglende norsk filmskole. Norge ble betraktet som en sportsnasjon. Under studietiden i København, besøkte Åse Kleveland (den gang kulturminister) den prestisjefylte institusjonen. Hun ville studere skolens modell og bransjens erfaringer - hva var det som gjorde danskene så suverene innenfor filmkunsten, både nasjonalt og internasjonalt?

Skolen var 4-årig og med 30 elever på hvert kull med opptak annet hvert år. Utdannelsen var landets dyreste ved siden av jagerpilot-utdannelsen. Med en sentral beliggenhet i København, muliggjorde plasseringen et nært samarbeid med de nasjonale utdannelse institusjonene innen teater, musikk, kunst og arkitektur. Parallelt eksisterte et tett samarbeid med filmbransjen i form av gjestelærere og praksis for studentene hos produksjonsselskaper. Det var fire formative år – med mye hjerte og smerte. Vi feiret nylig 30 års jubileum med et kull som i dag er sterkt representert i dansk film. I gjensyn med både medstudenter og lærere, merkes et kollektivt eierskap til filmskolen som de fortsatt hegner om og bidrar til. Dette ses tydelig gjennom en massiv støtte til studentenes streik for få år siden, da skolen sto i fare for å akademiseres - og dermed truet dens kunstfaglige autonomi. En skole hvor fokus på filmhåndverk og utvikling av individuelle stemmer har stått i sentrum siden 1966. Resten er historie, da de jo lyktes i å stanse omleggingen.

Hvorfor denne påminnelsen fra vårt naboland?

Vi er mange i min generasjon, utover de som undertegner her, som måtte reise til utlandet for utdanning eller som valgte å gå gradene hjemme i bransjen. Alle har vi vært vitne til en oppblomstring av norsk film, mye takket være filmskolen. Vi har også vært vitne til en institusjon som ikke har blitt til over natten. Det krever stor faglig innsikt og menneskelig erfaring for å skape en ambisiøs filmskole som verner om sine studenter, samtidig som den skal følge med i sin samtid. Med en sterk global konkurranse, må norske filmskapere besitte et høyt kunstnerisk nivå for å holde på sitt norske publikum. Det som tar 25 år å bygge opp, kan brytes ned med et pennestrøk, og få irreversible konsekvenser.

Kort sagt fremstår prosessen bak rapporten om sammenslåing med AMEK som uredelig og motivene bak som ubegripelige. I en tid hvor den uavhengige filmen er truet av markedsstyrte produksjoner omtalt med det industrielt nedsettende ordet «content» - så må en statseid utdannings institusjon kjenne sitt ansvar. Reaksjonene fra studentene, kollegiet og bransjen må forventes å bli tatt på alvor og høringsfristen om sammenslåingen utsettes. Noe annet vil være en bekreftelse på at prosessen ikke tåler dagens lys

Kanskje er Norge fremdeles en sportsnasjon? Uansett, vil vi på det sterkeste anbefale å flytte filmskolen fra OL-byen Lillehammer til Oslo - av åpenbare årsaker som økonomi, synergieffekter og bransjenærhet. Et skritt nærmere en kulturnasjon.

Mvh
Maria Sødahl

&

Anja Breien (La Fémis , Paris)

Erlend Loe (Den Danske Filmskolen)

Marianne Ulrichsen (The National Film & TV school, UK)

Joachim Trier (The National Film & TV School, UK)

Dag Johan Haugerud (Filmvitenskap, Stockholm)

Erik Skjoldbjærg (The National Film & TV School, UK)

Pål Sletaune (Litteraturvitenskap, Oslo)

Marius Holst (London International Film School)

Gisle Tveito (Autodidakt)

Hans Petter Moland (Emerson College, Boston, USA)

Sara Johnsen (Den Norske Filmskolen)

Eskil Vogt (La Fémis, Paris)

Mona Johanna Hoel (Dramatiska Institutet, Sverige)

Sturla Brandt Grøvlen (Den Danske Filmskolen)

Jens Christian Fodstad (The National Film & TV School, UK)